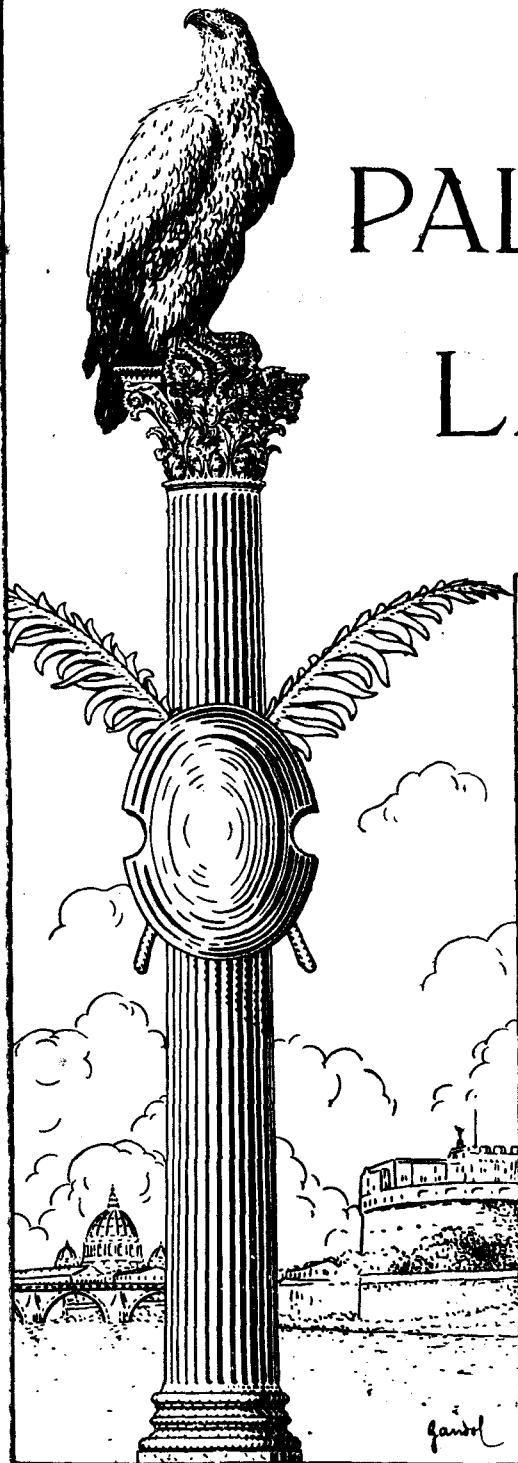

PALAESTRA LATINA

SUMMARIUM

- HORATIUS POETA LYRICUS, (H. Martija).
AD ROMANUM PONTIFICEM, (M. A. Caro).
NOVA ET VETERA, (I. González).
ACADEMIAE CERVARIENSIS VIRI LITTERATI.
EPISTULARE COMMERCIIUM.
CONLOQUIA IN SCHOLA.
DE JOHANNE SANTOLIO POETA, (A. Avenarius)
BIBLIOGRAPHIA, (E. Jové, J. M.ª Jiménez,
I. González).
INSIGNIS ODES IN ASCENSIONEM DOMINI
TRANSLATIO, (D. Restrepo) in operculis.
COMPOSITIONES VERTENDAE in operculis.

Ordinarii atque Superiorum permissu

Insignis odes in Ascensionem Domini translatio

PRÆLUDIUM AD LEGIONENSEM

*Parce mihi, vates, manibus tractare profanis
Qui tua non vereor carmina: parce mihi.
Te miror Christi valide captare volatum,
Et timidis alis cogor ad astra sequi.
Non sic Melpomene Flaccum, non Pallas Homerum
Non vulsum rapiunt Orphica plectra nemus.*

Christum in caelum ascendentem sic Petrus campellat:

....ERGO, PASTOR AMABILIS,

Linquis solivagum valle miserrima
Perfused lacrimis gregem,
Et sursum penetrans aëra liquidum
Aeternas repetis domos?
Quo rapti miseri parvuli ab ubere
Convertant oculos pios?
Quid terris videant; ora quibus datum
Jesu cernere splendida?
Vocem dulcissimam qui meruit tuam,
Quod non despiciat melos?
Si nos vita fugit, vivere possumus?
Quis ventos premat horridos?
Te occulto, tumidum quis mare temperet?

Heu crudelis et invida
Nubes! quid quereris tam breve gaudium?
O quam tu locuples abis,
Quam nos, heu! inopes funere deseris!

DANIEL RESTREPO, S. J.

Pastor in civitate Columbiana

PALAESTRA LATINA

MENSTRUUS DE LATINITATE COMMENTARIUS

Pretium subnotationis annuae, solutione antelata, est 6 pesselarum in Hispania, 7 in America et Lusitania, 8 in reliquis civitatibus. Pretium mittatur oportet ad Administratorem: CERVERA (Lérida) - Universidad - España.

HORATIUS POETA LYRICUS

Poëta Venusinus opus lyricum exigere voluit inmortale: *monumentum aere perennius*⁽¹⁾; quod adsecutum se esse non solum ipse fatetur qui ait: *non omnis moriar... postera crescama laude recens*⁽²⁾, sed multi praecipue veterum scriptorum qui eum stili sublimitate, sermonis elegantia, metricae adcuracione, lyrica vi excellentissimum laudibus cumulant. Sic Ovidius⁽³⁾:

*Detinuit nostras numerosus Horatius aures
Dum ferit Ausonia carmina culta lyra.*

Quintilianus vero⁽⁴⁾: «Lyricorum Horatium fere solum legi dignum; nam et adsurgit aliquando et plenus est jucunditatis et gratiae, et varius figuris et verbis felicissime audax». Ante Horatium genus lyricum ab Alexandrinis Romam delatum erat, quorum conatus fructus attulit parvos donec nostri poëtae studio et opera stabilitatem adeptum est et perfectionem. Alcaei et Sapphus potius quam Pindari vestigiis adhaesit; credebat enim lyrismum Dorium argumentorum difficultate, metrorum nimia varietate et libertate incrementi, exterarum gentium imitationi repugnare, dum Aeolius regularitate metri gaudet, analysi propriisque sensibus praebet locum. Hinc Julio Antonio, triumviri filio, petenti ut Augusti bellicas laudes Pindarico modo caneret, respondit:

*Pindarum quisquis studet aemulari
Jule, ceratis ope Daedalea
Nititur pennis, vitreo daturus
Nomina Ponto.*⁽⁵⁾

Sunt tamen et aliquae odae Pindaricae hortatu Mecaenatis compositae, ut populo Romano, carminum bellicorum amico, morem

(1) III, Carm XXX. 1. - (2) Id. XXX, 6. - (3) Trist. IV, 10, 45. - (4) Inst. Orat. 10, 9, 96. - (5) IV carm. II, 1-4

gereret, et morum instaurationi ab Augusto susceptae conlaboraret. Graecorum igitur viam secutus non Horatius exscripsit sed imitatus est, non ut pedisequus sed ut qui exemplaria intuens suo penicillo suisque coloribus alia expingit. Non desunt tamen Horatii obtractores quibus ne quis benignior indulgeat, ea meminisse juvabit quae Thomas Vallaurius opportune scripsit⁽¹⁾: «Quamquam enim Graecorum fuit studiosissimus, ex patriis tamen moribus atque ex suo ingenio, Romuleam plane vim et splendidam hausit brevitatem quae in gravioribus argumentis Pindari magnificentiam feliciter compensavit. In celebrandis domesticis factis, tam propriis coloribus usus est ut sumi potuerint a Graecorum nemine. Et revera omnino suus adparet Horatius quotiescumque in patriis argumentis versatur; veluti cum Augustum celebrat ob victorias ab hostibus relatas, vel cum in civiles discordias aut in sui saeculi luxum invehitur. Tunc enim Romana virtus in ejus carminibus elucet quam non aliunde atque ex divitiore sua natura feliciter expressit».

Quid nunc de poëticis Horatii virtutibus? Ejus numen poëticum non ut Pindari qui monte *decurrens velut amnis imbres, quem super notas aluere ripas fervet immensusque ruit profundo ore*⁽²⁾; sed more *apis grata carpentis thyma per laborem plurimum operosa carmina fingit*.⁽³⁾ Sunt ergo carmina Horatiana fructus laboris patientis et adsidui, nec facilitate gaudent Ovidiana; at iste defectus ipsa poëtae indole et ingenio nixus, nitiditate compositionis operitur et plenitudine locutionis. Delectat profecto sententiarum amplificandarum mira fecunditas quibus carmini majestatem conciliat. Delectat imaginum copia quibus omnia, quae dicit, sub sensum cadunt, veroque motu agitari videntur. Delectat denique concisa quaedam brevitatis, quae etsi fortasse interdum operosior, nescio tamen quid nervosum orationi confert. Versus nunc remissus et mollis, nunc paulo laetior atque hilarior, nunc vero citatissimus, prout argumenti postulat indoles.

In odis quas dicere possumus leviores, poëta proprios exprimit sensus, naturam, amorem; odis heroticis non ille calor inest et sinceritas quae in carminibus ad amicos videri licet.⁽⁴⁾ Natura quoque non imum tenet locum in lyrica Horatiana. Nunc hiemem et ver describit⁽⁵⁾; nunc amoenitate laetatur silvarum Tiburis et Tarenti, *unde loquaces limphae desiliunt*⁽⁶⁾; nunc placet per suos fines et aprica rura lenis incedere⁽⁷⁾, beatosque illos dicere *qui procul negotiis paterna rura bobus exercent suis*⁽⁸⁾. Naturae vero contemplatio cor

(1) Vallaurius, Hist. crit. litter. lat. c. 7, p. 72. — (2) Carm. IV, 2-5 — (3) id. 2, 28. — (4) I. 24; I. 3; II, 17. — (5) id. I, 9; I, 4; IV, 7 — (6) id. III, 13 — (7) id. III, 18. — (8) Epo. I. II.

poëtae non attingit, ut in Vergilio et Tibullo, sed philosophicos in-
nuit cogitatus, de brevitare vitae, de necessitate mortis, cet. In odis
civilibus res agit politicas, morales et religiosas; mores Romanorum
corrigit, Augustum ejusque familiae membra celebrat⁽¹⁾, praeteritas-
que Romae glorias commemorans, cives hortatur ad virtutes⁽²⁾. Sunt
denique velut hymni aliqui officiales in festis religiosis canendi, in
quibus eminet *Carmen Saeculare*, duobus choris viginti septem
puerorum totidemque puellarum e nobilissimis Romae familiis reci-
tatum in ludis saecularibus anni XVI a. Christum natum.

In Epodis, inter odas et satyras aptissime insertis, quos ipse
iambos appellat, *numeros animosque secutus est Arquilochi*⁽³⁾ cujus
metricam, uti ibidem ait, primus invexit; quod tamen ita intellegen-
dum est ut dicamus eum primum Epodis juncta carmina iambica
aptasse linguae patriae. Etenim Catullus aliique longe ante ipsum,
Alexandrinis secuti poëtas, trimetros et dimetros, exclusa scaenico-
rum licentia, adhibuere. Demum de metris Horatianis pauca innuere
sufficiat. Systemata carminum utrum omnia sumpserit ab Alcaeo
nullo modo definiri potest, cum paucae sint et nimis disiectae hujus
poëtae reliquiae. Horatius ipse fortasse invenit metra sapphici ma-
joris et iambelegi, quae apud Graecos desiderantur; in multis etiam
artem metricam a Graecis acceptam perfecit.⁽⁴⁾

H. MARTIJA, C. M. F.

Ad Romanum Pontificem

HYMNUS

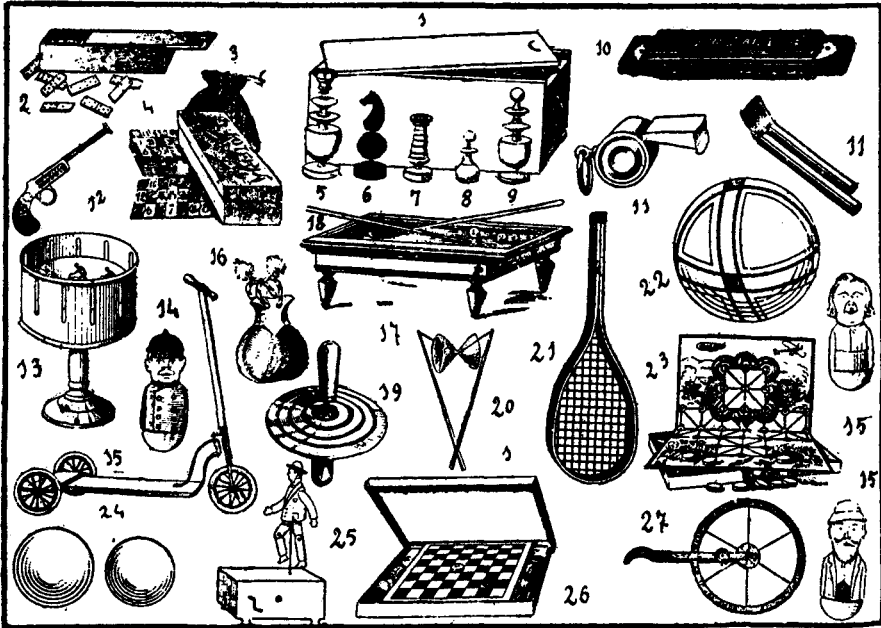
Salve magister gentium,
Romane salve Pontifex!
Aucti supremo spiritu
longo renident ordine;
caelestis et tu claviger,
nec Petrus unquam decidet.
Te veritatis nuntium
Christi fideles audiunt,
et ultimis a finibus
quot osculari confluunt
Apostolorum limina
linguis canunt te plurimis.

Tu namque Pastor es bonus,
non militum dux ferreus;
inermis, at quo lumine
serena lustras pectora,
mentes superbas fulminas,
portas averni conmoves.
Promissa Christi praevalent.
Ergo perennes gratias
Patri simulque Filio
agamus et Paraclito.
Sit Trinitati gloria!
Sit magna pax Ecclesiae!

M. A. CARO

(1) Carm. I, 2, 13; IV, 4 et 14. — (2) id. III, 1-6. — (3) Epist. I, 19, 23. — (4) cf. *De metris Horatianis, sive prolegomena in Horatii Carmina*, ed. Mueller, Teubner.

NOVA ET VETERA

Adjuncta denique in pictura seu tabula, curriculi hujus academici, quod jam jam exstinguitur, ultima adulescentes nostri communiore cernent ludendi rationes, quae quidem prolixius multiplicari, diversorum populorum moribus temporibusque consideratis, facile possent. Jam vero ludus, ut innuit lexicographus Forcellinius, est exercitatio quaevis animi corporisque, recreandi causa suscepta. Tales quippe sunt, quae a pueris fieri solent, ut ludus globulorum, oscilli, trochi...; quae lucri causa praesertim ineuntur, ut ludus latrunculorum, aleae...; quae a ludis publice ad populi oblectamentum eduntur, qualia sunt spectacula omne genus. Horum fere ludorum seu spectaculorum unice fuit cupida gens Romana. Il vero in circo, in theatro, per compita..., edebantur cum in honorem deorum, tum ad oblectandum populum. Eorum autem alii nominabantur a loco, ubi fiebant, ut circenses, scaenici, theatrales...; alii nomen a deo, cujus in honorem debantur, usurpabant, ut Capitolini, Apollinares, Florales...; isti a causa, propter quam fiebant, ut juvenales, funebres, votivi..., illi a tempore, ut saeculares... vel a celebritate et apparatu, ut magni, maximi... appellabantur.

Itaque, ludorum publicorum seu spectaculorum vocabulario misso, quod nostro sane abundantius est, magna in genere penuria eorum vocabulorum, quae ad ludos jocosve pertinent, Latina quidem in lingua, quod contra in Hispanica, detegitur. Idcirco non inconsentaneum duco, si ejusmodi nomenclatura, quem ad modum et reliqua vocabularii familiaris seu vulgaris, in dies evolvatur ab studiosis Latinitatis. Ut enim nunc quidem est, nullibi Latina lingua adeo inexculta manet, sententia quidem mea.

In modum, igitur, tentaminis notiora apud nostrates ludicra resumere his in pagellis juvat, quae cum scriptori tum lectori tamquam ad ineundum vacationum curriculum praebebunt pontem. Trita autem via incedendo, tubulae rerum prae primis nomina Latina damus:

1 Latruncolorum ludus	10 philharmonica	19 trochus
2 domini ludus	11 sibilus	20 diabolus
3 bursa	12 manuballistula	21 reticulum
4 alea	13 zootropus	22 follis
5 rex	14 velocipedum	23 castellorum expugnatio
6 equus	15 staticulum	24 globuli
7 turris	16 crusma	25 mimus
8 pedes	17 tudicularis ludus	26 calculorum ludus
9 regina	18 tudicula	27 arculus

Atque, complementi hoc loco animique gratia, sequentem etiam ludicrorum nomenclaturam referre praestat in Palaestra Latina nostra hinc inde jam agitatam:

Anseris ludus	fritillus	pyrgus
archirotula	giraculum	scrobicolorum ludus
bacillorum ludus	grallae	scrupulus
bolus	harpastum	sphaeristerium
caestus	hastiludium	sphaeromachia
castrum	justa	talus
cernualia	lusoria (charta)	tauromachia
clavulae ludus	malleorum ludus	taxillus
coryceum	oscillum	tessera
cursus equorum	paganica	turbo
discus	pediludium	velitaris ludus
duodecim scriptorum ludus	pila	

Neque tandem omnino inutilis aut extemporanea erit nomenclatura praecipua earum vocum, quae maxime in spectaculis fingendis usu veniunt. Sequentia dumtaxat memento:

Amphitheatrum	comoedia	ludius	podium	siparium
aulaeum	concentus	musicus	postscaenium	tessera
cavea	cuneus	orchestra	praecintio	theatrum
cinema	greges-ium	pantomima	prosaenium	tragoedia
circus	histrion	persona	scaena	velarium

Quod autem facile e vocabulario ludorum jocosumve adlato eruitur, omnes fere ejusmodi voces sunt quasi nostrorum hodiernorum ludorum translationes seu accommodationes plus minus accuratae, ut ludus anseris, diabolus, pediludium... ab antiquis scilicet Latinis ignotae. Id vero sermonis Latini hac in re penuria exegisse in comperto est. Neutiquam tamen eorum probamus sententiam, qui extera promptius in linguis vernaculis ludorum quaevis nomina admittunt, ut croquet, foot-ball..., quibus adeo recentiores linguae ex eorum quidem, quorum interest, incuria foedantur. Consultius sane ducimus, donec accuratius verbum inveniat, exterum vocabulum convertere seu aptare ad hunc ferme modum: croquet=ludus malleorum, foot-ball=pediludium... Hoc enim modo, etsi non ita adaequato, lingua non barbarismis repletur, alias a vulgo inextricabilibus. Ceterum hac in re, sicut in aliis linguarum problematis, non unius dumtaxat, sed conjunctim sumpta opera desideratur. Quod autem Latinae linguae numquam deficiat in votis habemus.

I. GONZÁLEZ, C. M. F.

Academiae Cervariensis Viri Litterati.**Blasii Larraz, S. J.***Humaniorum Litterarum Cervariensis Professoris Ecloga***ARENNIS**

Argumentum: *In hac ecloga, quae Arennidis nomine venit, nympha Technophile philosophiam repraesentat, Themis autem jurisprudentiam. Adulescens cujus doctoriae in philosophia inaugurationi plauditur est Ignatius Arenys claris parentibus in Udurae Valle ortus, qui quidem post tres annos in colenda philosophia conlocatos apud Cervarienses Academicos, jurisprudentiae sese dederat studio, et ob praeclarum, quo erat, ingenium cum suavissimis moribus et aetatis flore conjunctum, dignus visus fuit patrono in doctura suo pro quo, sub nympharum specie, sibi singulae vindicando et jurisprudentia et philosophia amabaeo carminis genere decertarent. Hic magnae spei juvenis citius morte praecipuus est, quam ingenii splendore litteras posset ornare. Exstat tamen ejus pulchra dissertatio De Missilibus ad leg. 9*

paragr. 7 de acquirendo rerum dominio prolusio praecedens pro-doctorae in jure civili periculum; Cervariae typis Academicis apud Antonium Ibarram, anno 1761.

Loci Vergiliani paralleli: *Pater Larraz in hac ecloga Vergilium maxime est imitatus. Exemplar prae se habuit praecipue eclogam VIII. Huic similem habet propositionem, Verg. Ecl. VIII, 15; similem dedicationem, 6-13; similem narrationem, 14-16; similem cantum Themedis et Damonis cum versu intercalari, 17-61; similem transitionem, 62-63; similem cantum Technopiles et Alphisiboei cum versu intercalari, 64-104; similem conclusionem, 105-109. Praeterea invocatio quam praebet Larrazius illam Vergilii refert ad mentem Aen. VII, 641-645; narratio satis respondet etiam Vergilianae narrationi eclogae VII, 1-10.*

Themis, Technophile, Arennis

Technophiles musam nymphae, nymphaeque Themistos
 Dicemus musam; quas scilicet aemulus ardor,
 Jam pridem infensas, ob pulchrum incessit Arennin.
 Vos modo regales coepto faveatis Athenae;
 Tuque modo, octuplices agitas dum, Diva, triumphos; 5
 Hanc patiare tuis hederam me attexere lauris.
 Ast, meministis enim, mihi vos memorate, Camenae,
 Queis illae studiis, quove illae carmine tandem
 Ediderint dulces aequo in certamine cantus.
 Ergo ubi ab oceano, venturi nuntia Phoebi, 10
 Surgebat roseis invecta Aurora quadrigis;
 Hinc sua Technophile, Themis hinc sua carmina multum,
 Atque diu meditata, locum cepere palaestrae,
 Sparsus ubi arboribus tendebat gramina campus,
 Spirabatque levis, foliis nutantibus, aura. 15

Ac primum, tereti Themis ut accessit olivae,
 Et libram, et gladium, quae signa gerebat, ab altis
 Suspenderit ramis; tum molli insedit in herba,
 Expediens calamos, signoque intenta canendi.
 Technophile placidas lauri divertit ad umbras: 20
 Circinus e ramis, radiusque, et sphaera pependit:
 Mox etiam viridi consedit gramine; et ipsa.
 Expediens calamos, signoque intenta canendi.
 At procul in tumulto, nam sic convenit, Arennis
 Constituit se se coram, pugnaeque futurus 25
 Materia, et grato simul in certamine iudex.
 Tunc sic orsa Themis, nam primam hanc jusserat ille:
 THEM. «Aemula jam Themidos, Themidos concedat honori
 Nec se se forma, nec Arennidis indole jactet.
 Dicite io, nyphae; meus est jam pulcher Arennis, 30
 Technophiles quondam fuerat qui pulcher Arennis!
 Te Charitum finxere manus, nova gloria nostri:
 Et tibi nascenti, tanta de prole superbum
 Ordinum risit; quam magna est, risit Uduara;
 Prataque; et undisoni plausere fluenta Valirae. 35
 Te clari et magni similem genuere parentes,
 Antiqua de stirpe sati; quos Vallis Uduarae,
 Ceu proceres, nullos queis non deferret honores,
 Ter centum integros usque est venerata per annos.
 Dicite io, nymphae; meus est jam pulcher Arennis, 40
 Technophiles quondam fuerat qui pulcher Arennis!
 Illi opulenta domus, nullum ulli tempus egenti
 Clausa domus; denos etsi quater amplius ipsa
 Semper alat dominosve, agrive ad pensa ministros;
 Totos usque dies, et totas pervia noctes 45
 Hospitio queiscumque patet; tum plurima pressi
 Copia lactis ibi est; tum praebent flumina tructas,
 Stellatas tructas; suibus quoque lucus abundat,
 Quaesitasque parat laeta ad convivia pernas.
 Ecquid quod multus quoque victima concidit agnus? 50
 Quod Bacchi, et Cereris vis ingens? quod sua campus
 Munera, castaneam, cerasumque, et persica mittit,
 Punica mala, nucem, prunumque, pyrumque falernum?
 Dicite io, Nymphae; meus est jam pulcher Arennis,
 Technopiles quondam fuerat qui pulcher Arendis! 55
 Multa patri pascunt pecora, atque armenta; juvencus
 Multus arat; multis sunt illi in finibus agri.

Machina perpetuum Patri quoque bina laborat Purgandis ferri venis, ferroque secando;	
Plurimus et Brontes, Steropes ibi plurimus ardet.	60
At neque divitiae quidquam virtutis amori In sancta nocuere domo; neque dulcis Arennis Propterea nostras invitus venit ad artes.	
Quin se Technophile tres ipsos tradidit annos Ah! nimium longos; sed tres se tradidit annos!	65
Nunc, aliquando mei tandem miseratus amoris, Me colere, et posthac Themidos se dicier optat. Dicite io, nymphae; meus est jam pulcher Arennis, Technophiles quondam fuerat qui pulcher Arennis!*	
Haec Themis, et facto cantandi hic fine, quievit.	70
In juvenem intendens oculos; simul ore sereno, Spem palmae simulat, premit imo in corde timorem. Tum sic Technophile contra modularier orsa;	
TECH. «Non adeo est nostri, non est oblitus Arennis. Ille, puer quondam, primum ut me vidit, ad artes, Sponte meas, nullo puerum cogente, cucurrit; Me coluit solam; soli tres serviit annos; Noctes atque dies solum hoc ex ore pependit. Frustra illum dulces secum retinere Camenae Tentarunt; frustra Themis illum saepe vocavit. Non adeo est nostri, non est oblitus Arennis! Me duce per totam, quanta est natura, vagatus: Queis sata principiis concrecant corpora, vidit, Queis eadem causis generentur, qualia brutis, Qualia sint homini, seu animo seu corpore, sensa, Qui mare nunc tumeat, tumidas qui nunc premat undas. Quae vis ventorum, rapidi quanta ira sit ignis, Foetaque quid rerum terrae intus viscera claudant; Non adeo est nostri, non est oblitus Arennis! Mecum ille ad superas caeli se sustulit auras Contemplaturus Phoebi, astrorumque micantes Alta Jovis per regna vias, mirandaque quotquot Interdum attonitis praebent spectacula terris; Mecum ille et pluviae, atque horrendi fulminis ignis Et tonitri causas didicit, quae et cumque coruscis Ventorum in regno fiunt meteora sub astris. Non adeo est nostri, non est oblitus Arennis! O quoties, quantas nostro pro nomine pugnas, Aut idem tulit illatas, aut intulit idem	75
	80
	85
	90
	95

- Quin tamen a pugnis unquam nisi victor abiret! 100
 Immo etiam, Themidos postquam respexit amorem;
 (Nec respexisset, nobis renuentibus, unquam)
 Sed, me duce, Themidos postquam respexit amorem;
 Non potuit nostras quin saepe rediret ad artes,
 Nequidquam hos reditus secum indignante Themisti. 105
 Non adeo est nostri, non est oblitus Arennis.
 Postquam ille est Themidos, pro me sudavit et alsit;
 Postquam ille est Themidos, nostros ambivit honores;
 Proque his in mediam cupidus descendit harenam;
 Proque his in multam produxit proelia noctem. 110
 Non adeo est nostri, non est oblitus Arennis!
 Est, est Technophiles etiamnum pulcher Arennis,
 Technophiles quondam fuerat qui pulcher Arennis!»
 Talia dulcisono vix carmina fuderat ore,
 Conticuit, certae tantum non conscia palmae. 115
 Tunc, pulchris ut mixta rosis candentia fulgent
 Lilia, et admixta gratos dant luce colores;
 Sic juvenis niveum depinxit purpura vultum.
 Tandem, fixa solo demittens lumina, fatur:
- AR. «Non equidem, Divae, non hoc ego dignor honore, 120
 Is neque sum, tantas pro quo committere lites
 Vos ego jure rear; tanti nec Arennis haberi
 Vel tibi, Technophile, tibi vel, Themis aurea, debet.
 Sed quoniam inmerito pro me certamine juvit
 Decertasse prius, juvat et me iudice palmam 125
 Nunc tribui; mea jam quae sit sententia, paucis
 Expediam verbis: Utraque est, me iudice, victrix.
 Quippe meum vestri justum quod spectat amorem,
 Omnia quo tantae retulistis robora pugnae;
 Sic vestrum quamcumque, Deae, complector; ut omni 130
 Technophilen studio, Themidem complectar et omni.
 Quod si quando meis sic poscent tempora rebus,
 Ad Themidem ut videar propiorem advertere mentem;
 Ne cui forte tui videar tunc immemor, ista
 Tu mihi, Technophile, de lauro texe coronam; 135
 Non meritam posco, at de lauro texe coronam;
 Quae sit ubique tuum me testatura, mihique
 Quae sit ubique tui monumentum et pignus amoris».
 Dixit: at illa, sacras carpens de vertice lauros,
 Extemplo sertum multa contexit arte; 140
 Quod modo Technophiles ego nomine tempora circum

Imponam juveni, quando hic se sistit ARENNIS.
 Quod felix faustumque siet; quod vertat honori,
 DIVA, tuo; doctae, quod vos plaudatis, ATHENAE.
 Quod mihi poscenti liceat per te, inclite PRAESES.

N O T A E

Propositio, 1-3

Technophiles: gen. Graecus ex τέχνη = ars et φιλή = studiosa. **Musam:** cantus. **Themistos:** gen. Graecus ex θέμις = iustitia. **Nymphae:** numpharum nomine veniebant puellae semideae quae juxta fabulam praesidebant aquis, silvis, arboribus, montibus, disciplinis, cel... Scilicet: ut videre est. **Aemulus:** rivalis. **Infensas:** ini-cas. **Arennin:** ex Arennis nomine ab Catalaunico Areny Graeco modo petito.

Dedicatio, 4-6

Modo: nunc. **Coeptum:** consilium. **Favetis:** favete; in prosa oratione difficile admittitur conjunctivus modus pro imperativo. **Athenae:** variae disciplinarum facultates quae propriis professoribus et alumnis in sollemnibus repraesentatae aderant. **Diva-octuplices triumphos:** mos erat regiae Academiae Cervariensis octavam Inmaculatae Deiparae consecrare primis m. Maji diebus. **Tuis lauris:** tuo nomini. **Attexere:** texendo addere.

Invocatio, 7-9

Comenae: idem ac musae; «musae quas memorant Graeci, Casmenas esse volebant majores nostri» (Varr. 7 L. L. 26). **Queis studiis:** quam impense. **Tandem:** hic expletiva est conjunctio (Ser. ad Verg. Aen. I, 335; «Et quo sub caelo tandem, quibus orbis in oris: Habel enim tandem, his et similibus locis elegantem vim quae et in demum simili usu adparet»).

Narratio, 10-27

Vinde et pulcre describitur tempus locus, aër, situs nympharum concertantium indoles atque in certamine judicis positio (Cfr. Verg. Ecl. VIII, 14-16). **Hinc Technophile, Themis hinc:** mira concertantium obpositio. **Nutare:** vibrare.

Themidos Cantus, 28-69

28-35. Laudatur Arennidos persona. **Themidos;** gen. Graecus qui bis repetitur elegantissime diversi nominis complementum et aemula et honori. **Dicite io!** nymphae...: nihil dici potest clarius, nihil delicatius, nihil elegantius his duobus versibus intercalaribus. **Charitum:** gen. pluralis; Charites erant tres Gratiae, Thalia, Euphrosyne, Aglaja; tres puellae unius ejusdemque pulchritudinis. **Ordinum:** oppidum natale Arennis. **Nova gloria:** in vocativo. **Udura:** Andorra in qua Republica situm est Ordinum. **Valira:** rivulus in media valle cujus fontes in modum coronae circumcrepites jucundissimum prospectum praebent.

36-41. Laudantur parentes. **Sati:** orti. **Ceu:** tamquam. **Nullos non:** omnes. **Tercentum integros per annos:** per tria saecula; **usque semper;** integros: longa paenultima syllaba (Cfr. Verg. Ecl. IV, 5; «Magnus ab integro saeculorum nascitur ordo»).

42-47. Laudatur domus. **Illi (est):** Nul-lum tempus; **amplius quater denos:** plus quadraginta, accus. durationis.

47-53. Laudatur res familiaris cum virtute. **Machina:** extrahebatur ferrum atque conflagabatur. **Brontes Steropes:** erant Vulcani ministri (Cfr. Verg. Aen. VIII, 426-5; «Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro-Brontesque Steropesque et natus membra Pyracmon»). **Artes:** solacia.

64-67. Aemulatio amoris. **Dicter ut infra meditarier et similia pro dici et meditari ponuntur poëtice;** utuntur tamen in prosa etiam interim oratores, verum admodum raro (Cfr. Vat. apud Cic. fam. 5: «Pro se causam me dicier vult»).

Transitio, 70-74**Technopolis Cantus, 75-113**

74-80. *Primus versus est intercalaris. Themis ut cantum claudat duos intercalares resumat Technophiles versus aliquatenus mutatos ut magis adpareat Themidem ab Arennide prae se non amari. Amoris argumenta. 81-88. Terrestris naturae cognitio. 89-100. Caelestis naturae cognitio. 101-110. Numquam ab ejus amore discessit vel ad alterius amorem adlecta. Adverte illas repetitiones: Themidos postquam respexit amorem: postquam ille est Themidos; proque his in mediam; proque his in multum*

Transitio descriptiva, 114-119

Arennidis iudicium de certamine 120-138. Divae: nymphae. Indignum tanto

amore se profitetur. Non equidem: (Cfr. Verg. Aen. I, 33g). Is neque sum (Cfr. Verg. Ecl. III, 108). Adverte etiam duplicem illam repetitionem: de lauro texe coronam; quae sit ubique tui et, paralelismum cum Technophiles cantu ad finem.

Conclusio, 139-142

(Cfr. Verg. Ecl. II, 47). 143-145. Quod felix faustumque siet; siet pro sit; est illa forma vetus.

Quod vertat., quod vos... quod...; optandi locutiones variae apud veteres usitatissimae.

EMMANUEL JOVÉ, C. M. F.

Cervariae 16 m. Aprilis in festo Paschalis Domini 1933.

Epistulare Commercium

Andreas Avenarius S. U. D. Emmanuelli Jové, C. M. F. p. s. d.

Ecce tibi, quod promiseram, muneris. Omne habes. Santolii hymnis nescio quid Divinum adspiratum esse videtur. Est in meis rebus libellus, in quem ante annos triginta rettuli sacros hymnos, quos in quodam «paroissien Romain» vetusto et sine altero operculo libro precum, reppereram. Eum his diebus quaesitum dum lego, agnosco Santolii exempla. Illi libello meo inscripta video: Hymni dioecesis Ambianensis et aliarum. Scripsit Andreas Haberl a. MCMII. Qui ego tum septemdecim annorum puer suspicarer post annos triginta ea carmina mihi oblectamento futura esse?

Et haecenus quidem de Santolio. Venio ad me ipsum. SchleiSShemium veneram in Natalis Christi pervigilio. Ter inspersum mihi sal est sed aegre a medico inventa vena erat, quia multa loca concalluerant. Neque ferendi erant dolores mensis septembris. Sex illis diebus multum usus sum ad scribendas litteras, et ad ea, quae ad historiam trium illorum ducum Bavariae castellorum pertinent cognoscenda. Hic etiam Balde, poeta, multum commeavit et bis est in lyricis ejus de SchleiSSheim 2, 25 et 4, 46. A medico dimissus sum postremo anni die, quo iter feci Ingolstadtium, qua in urbe Societatis nostrae est seminarium, et ubi mihi negotium cum artifice orthopaedicarum rerum fuit. III Nonas Jan. incolumis quidem, sed vehementer fatigatus, in sedem meam reverti. Heri scholae Latinae Graecaeque dari coeptae et vita in consuetum immissa alveum.

Interim accepi «essedum» per Almam, legique quae tuis litteris addidit Fornarius. Respondebitur, (1) ubi primum meum ad polum continuare coepero iter. Ne plura scriberem, multa impediabant. Palaestra, cum scribebam, nondum in manibus erat, sed exspectabatur. Vale.

IV Idus. Jan.

(1) Responsum jam est in *Alma Roma*.

Conloquia in schola

Exspectando ferias

LEOVIGILDUS ET SEGIMUNDUS

L. — *Age, Segismunde, magno exultas gaudio. Quidnam id est? Oppressitne te nuntius aliquis perjucundus?*

S. — *Quid non exultem, cum propediem feriae aestivales coeperint? Gratiorem nuntium mente nullum finxerim*

L. — *At istuc non est tanti...*

S. — *Tanti quidem est... quando sola librorum reponendorum cogitatio extra sensus me jucundissime rapit.*

L. — *(jocose) Quid tandem adeo in eos inveheris?*

S. — *Uf! Cottidie, atque id tot horas, aulae scamnis nos cohaerere!*

L. — *Tot horas! Quod numero terimus earum ludendo, quot plures dormiendo, et in illis non defatigamur.*

S. — *Esto, at studiorum materia aspera est in exemplum; neque ignoras, quam sit iniquum velis adversis et fluctibus pugnare.*

L. — *«Per aspera ad astra», vetus est proverbium.*

S. — *Ita quidem... novi te mirificum contentatorem; sed melius in tempus sermones istos servaveris, neque oppilaveris laetitiam meam.*

L. — *Nihil hujusmodi intenderam...*

S. — *Igitur, quandoquidem incipiunt feriae, abeant curae! Quam recte nunc «abit annus, abit onus», vel potius ad rem «abit cursus, abit ursus».*

L. — *Hoc arguit, tibi studium onus esse.*

S. — *Et mihi et omnibus, atque id non parum grave.*

L. — *Huic omnibus exceptionem adpones.*

S. — *Cui non? Tibine?*

L. — *Illis nempe omnibus, qui studiosi sunt, namque studium solis pigris «abit cursus, abit ursus».*

S. — *Est tibi gratia, Leovigilde, ob adsentiationem scilicet!*

L. — *Crede mihi, Segismunde; esto studiosus et verum me dicere experieris. Ac si certum est illud pigris «abit cursus, abit ursus», non minus est certum «redit cursus, redit ursus».*

Esperando las vacaciones

LEOVIGILDO Y SEGISMUNDO

L. — ¡Ola, Segismundo, estás muy contento! ¿Qué? ¿Te ha sorprendido algún noticia?

S. — Y ¿porqué no he de estar contento, si comenzamos pronto las vacaciones de verano? Yo no me sabría figurar un noticia más gordo que éste.

L. — No hay para tanto...

S. — Vaya si hay para tanto... el solo pensamiento de arrinconar los libros me vuelve loco de contento.

L. — *(en son de broma)* Pues, ¿tanta ojerriza les tienes?

S. — ¡Uf! ¡Eso de estar cada día y tantas horas pegado al banco de la clase!

L. — ¡Tantas horas! ¡Cuántas no empleamos en jugar y cuántas más en dormir, y no nos cansamos!

S. — Bien; pero la materia de estudio es áspera por demás y sabes que no ha de ser muy agradable luchar contra viento y marea.

L. — «Lo que cuesta vale», dice el refrán.

S. — Sí, sí... veo que eres un excelente predicador; pero guarda los sermones para otra ocasión y no pretendas ahogar mi alegría.

L. — Nada de eso pretendo...

S. — Pues entonces, si empiezan las vacaciones, ¡penas al aire! ¡Qué bien se cumple aquí aquel dicho «muerto el perro, muerta la rabia».

L. — Eso supone, que para tí el estudio es una carga.

S. — Para mí y para todos es una carga y bien pesada por cierto.

L. — A eso todos debes poner alguna excepción.

S. — ¿Para quién, para tí?

L. — Para todo el que es aplicado; porque el estudio sólo es pesado para los perezosos, que lo llevan a la fuerza.

S. — Gracias, Leovigildo, por la lisonja.

L. — Créeme, Segismundo; sé aplicado y verás por experiencia que digo la verdad. Y si es cierto para el desapplicado que «abit cursus, abit ursus», no es menos cierto que «redit cursus, redit ursus».

De Johanne Santolio poëta ⁽¹⁾

Atque facile observes teneriorem et suaviorem lyram quoties Santolius Divae pleçit Virgini. Testimonio sit quod assumptae in caelum cecinit:

<i>O vos aetherei plaudite cives:</i>	<i>O concessa tibi quanta potestas!</i>
<i>Haec est illa dies, clara triumpho</i>	<i>Per te quanta venit gratia terris!</i>
<i>Qua matrem, placida morte solutam,</i>	<i>Cunctis caelitibus celsior una</i>
<i>Natus siderea suscipit aula.</i>	<i>Solo facta minor, Virgo, Tonante.</i>
<i>Quae non, Virgo, tibi dona rependit:</i>	<i>Quae regina sedes proxima Christi,</i>
<i>Caeli divitias explicat omnes.</i>	<i>Alto de solio vota tuorum</i>
<i>Verbum vestieras carne, vicissim</i>	<i>Audi namque potes fletere Natum.</i>
<i>Te Verbum proprio lumine vestit.</i>	<i>Virgo, Mater, amas nos quoque natos.</i>
<i>Qui velo latuit carnis apertae,</i>	<i>Divinae Suboli qui dare matrem</i>
<i>Pleno te satiat numinis haustu</i>	<i>In terris voluit, gloria Patri,</i>
<i>Et quem virgineo lacte cibasti</i>	<i>Cujus Virgo parens, gloria Nato,</i>
<i>In jugem tibi dat se Deus escam.</i>	<i>Quo fecunda, tibi, gloria, Flamen.</i>

Et in tertio hymno poëta orat Virginem, ne nostri obliviscatur nam ipsam fuisse generis nostri:

<i>Inter perpetuos numinis haustus,</i>	<i>Ne dedisce genus: nostra fuisti</i>
<i>O regina, tibi sanguine junctum</i>	<i>Summi Diva parens, Virgo, Tonantis.</i>

Inter hymnos Sanctorum praestant, quos cecinit fundatoribus ordinum: Bernardo, Augustino, Benedicto, Brunoni. Et Brunonis quidem hymnos scripsit hortante Alexandro VIII, Summo Pontifice. Quod Bossuetus, cum rescivisset Santolio scripsit: «Hymnum S. Brunonis exspecto, speroque fore, qui probetur Pontifici, et qui apte concinnatur in ista solitudine. Sed qui factum est, cedo, ut abs te eos hymnos posceret Summus Pontifex? Mihi narra, quod non contingat cuilibet».

Ubi materia carminis patitur, res vivas subjicit, fere oculis. Sic factum est in secundo hymno S. Joseph, quo vitam et actionem nutritii Christi exponit sapphico usus metro. Verbis Angelo dignis festo Sanctorum die felicitatem beatorum describit ⁽²⁾

Quam vere alte petita sunt, quibus ille celebrat mysterium crucis! Scilicet hauriebat ex fontibus fidei nostrae et liturgiae catholicae. Ex imo religiosi peccatoris fundo profluxisse apparet, quae ille inscripsit «Christo patienti». Est tota conlectio carminum. En tres strophae:

<i>Clavis manus, clavis pedes</i>	<i>Qui vestit arva floribus</i>
<i>Confossus haeret stipiti:</i>	<i>Nudus cruci suspenditur:</i>
<i>Sed quam sui tenacius</i>	<i>Qui dat feris cubilia</i>
<i>Amoris haeret vinculis!</i>	<i>Ubi quiescat, non habet.</i>

(1) Confer. num sup. 123 —(2) Hunc et alios hymnos Santolii ad aliud tempus reservamus.

Injuria quidam etiam Jansenii erroribus respersos voluerunt.

Hymnis adjunxit «ad Christum deprecationem», qua animo submisso dedicat quae scripsit, Magistro, et lacrimis precatur, quibus superioris vitae abluat maculas Ad extremum Divam orat Virginem, ut se commendet Filio his distychis:

*Et tu, Virgo parens, non dedignare clientem.
Qui te saepe vocat, tu bona saepe faves.
Placabis genitrix, poteris nam flectere Natum,
Si nequeo nostris flectere carminibus.*

Ferunt Santolium dixisse se libenter carere velle poëseos suae gloria pro illa Aquinatis strophæ:

Se nascens dedit socium—Convalescens in edulium—Se moriens in pretium
—Se regnans dat in praemium.

Hodie raro invenias hymnos Santolii, et pauci respondeant, quis Santolius fuerit. Quae carmina exeunte saeculo septimo decimo paria optimorum temporum habebantur poëmaticis, et duo fere saecula in praeclaris Galliae templis concinebantur ab liturgis, ex quo usus Romanus inventus est, oppressa jacent. Haec causa est, quod praeclarum hoc sidus sacrae poëseos occidit. Sed semper Victorinorum cum Adamo a S. Victore Santolius decus erit, qui opus condiderit, ex quo resplescat quaedam imago Divinae pulchritudinis.

Miro fato, inquit Vissacius, Musa Horatiana, priusquam cum antiqua Roma sepeliretur, excepta est lyra Prudentii, quo nemo vates illis temporibus extitit nobilior. Cujus lyra expiari videntur illa frivola et impia, quae a pagani lyra sonuerant.

Et cum eadem Musa leviter cincta ad brevem vitam arte excitata videretur, iterum poëta Christianus supremum ejus spiritum excepit et secum intulit in tumulum. Neque enim plus affirmare videtur is, qui dicat inter omnes Ecclesiae poëtas solum Santolium contendere posse cum poëtis profanis.

Quae cum ita sint, si cui ille thesaurus patet, proferat, oro, in medium, ne indigno sordeat pulvere. Proferri in lucem cupimus hymnos Santolii, et, si fieri potest, hymnorum melodias.

ANDREAS AVENARIUS, S. V. D.

Bibliographia

Aur. Espinosa Pólit, S. J. — *Virgilio—El Poeta y su Misión providencial.* Quito, Editorial Ecuatoriana, Plaza de S. Francisco, 41, 1932. — Tip. Cat. Casals, Caspe 108, Barcelona. — Un vol. en 8.º, pag. I—XLVIII—546.

Opus hoc Vergilianum Dr. Remigius Crespo Toral mirífico honestavit prologo (I-XL) quem auctoris praefatio subsequitur (XLI-XLVI). In duas partes dispescitur, quarum altera agit de Vergilio ut poëta (1.226), altera vero de ejusdem in mundum auspicata missione (227-518). In fine quadruplex utilissimus prostat index: primus versuum Vergilianorum commentatione ornatorum (521-525); secundus nominum propriorum in volumine laudatorum (526-533); tertius rerum omnium, quae personam spectant Vergilii, ut hominis, ut poëtae in ejus operibus, in ejus influxu et relationibus cum Homero (535-536); quartus modo analytico res omnes pertractatas perstringit (537-546).

Eleganti et adcurato sermone quem ipse Legionensis non dedignaretur res omnes tractat, et sine labore in carmen Hispanum etiam transfert quoscumque variorum scriptorum, variarumque linguarum versus qui sibi viro eruditissimo frequenter obijciuntur. Vergilius omnes vincit aetates et nequidquam repugnante saeculo XIX nostra memoria vividius exurgit fulgore; vix quidquam debet Homero etenim poëtae qui sui est juris nihil detrahit imitatio. Homerus in fontibus et Phaenicis et Aegyptiis et Graecis prioribus ebibit. Quin et omnes quarumlibet gentium poëtae consulto inconsulto alios sunt imitati ut litterarios sibi proprissimos ederent foetus. Quidquid est de quibuslibet servilibus Latinorum imitationibus, non ideo tum Latinae tum Vergilianae litterae originalitate vacant, nam Vergilius sublimes animi sensus exprimit a nullo mutuos. Haec summam in prima parte.

Vergilius humanarum rerum sublimiores attigit fines ita ut divinae revelationi sterneret viam; quem in finem neque labori parsit neque genio indulisit. Ille in coaevis doctor exstitit et pacis nuntius, quam pacem universi expetebant populi; postea in christianis quamdam profudit lucem quae ad Christum duxit: haec omnia exemplis commonstrantur in ultimo capitulo.

Quibus tandem extollam verbis ejusmodi opus, profecto non invenio; dignum quidem magistro qui diu multum insudavit non solum in Vergilio sed et in Homero et in primoribus poëtis tum veteris tum recentis memoriae. De Vergilio, eorum quae saeculorum tractu dicta sunt nihil non novit auctor, eaque in succum et sanguinem suum convertit ita ut nostris diebus post celebratum per orbem universum Vergiliarum nomen, transacto bis millenario obitus ejusdem anno, in capite tanti viri tanquam coronidem non floream, sed auream, sed adamantinam hoc opus perfectissimum conlocaverit. Rdo. P. Espinosa quem amicorum numero jamdiu habemus, ex animo gratulamur ejusque operi exitum auguramus quem bene meretur.

E. JOVÉ, C. M. F.

Florilegium Patristicum. Fasc. XXXI. — *S. Ambrosii De Virginibus. Recensuit Otto Faller, S. J.*

Pulcherrimum hoc divi Ambrosii opusculum lucem jure merito rursus videt, christiano vivo potissimumque religioso legendum constanter atque meditandum. Erudita admodum, quae praeit, in praefatione ostenditur non fuisse Ambrosium, qui de virginitatis doctrina primum ageret, immo eum ex Orientalis Ecclesiae scriptis sumpsisse de re scribendi occasionem. Ibidem agitur tum de tempore scriptionis, deque libri genuino De Virginibus titulo, et longa consequitur critica dissertatio praecipuorum codicum scriptum hujus modi in toto inve parte complectentium.

Fasc. XXXII. Laborantis Cardinalis Opuscula. Edidit Dr. Arturus Landgraf.

Laborans Pontormae prope Florentiam natus, canonicatu Capuae fruitur anno 1160; a. vero 1173 cardinalis creatus, et currente 1191 defunctus est. Composuit Compillationem Decretorum (1162-1182); praeterea quattuor opuscula theologica conscripsit, quorum quidem duo De Justitia et Justo et De Vera Libertate nunc primum edita sunt, si excipias tamen frustra praecipua tractatus De Justitia et Justo. Editor ejus modi opusculi maximam in ordinandam interpolationem adhibuit diligentiam, nam stilus auctoris est perquam difficilis et salebrosus. Opera omnia Card. Laborantis continentur in codice manuscripto C. 110 Archivi Capituli Basilicae S. Petri in Vaticano. Hunc autem fasciculum, quem ad modum et alia Florilegii Patristici, iis praesertim, qui scientiis theologicis vacant, utilissimum putamus.

Fasc. XXXIII. S. Aurelii Augustini ad Consentium epistula. Recensuit Michaël Schmaus.

Consentius quidam Augustino misit epistolam, in editione quidem Maurinorum numero 120 signatam, qua nonnulla de ratione inter fidem et scientiam intercedente atque de Trinitate quaerebat. Epistula haec, quae fasciculo, de quo agimus, praepositur, anno 410 vel 411 scripta videtur. Cui Augustinus illam, quae in ed. Maurinorum num. 120 signatur, rescripsit. Quid sanctus Doctor de fide et scientia deque earum relatione mutua sentiat, paucis quidem verbis complectitur; integra tamen epistula ejusdem continet aliis jam in operibus fusius explicatam sententiam.

Fasc. XXXIV.—S. Caesarii Arelantensis Episcopi Regula Sanctarum Virginum. Ed. Germanus Morin, O. S. B.

Plane cum editore Regulae Sanctarum Virginum a S. Caesario conscriptae eam parum diu, idque paucis admodum locis, apud sanctimoniales vixisse, mirandum. Inde ea, ut ante saeculum XVII

omnibus fere ignota remaneret, eventit. Anno vero 1621, refert Morin, a Stephano Moquot, S. J. Pictavi edita est, ex quo paulatim juris publici fit. Tres admodum hujus Regulae, qui breviter describuntur, codices (M. B. C.) exstant quibus quartus T, etsi omnino mutilus addi potest. Opusculo accedunt alia scripta ad sanctimoniales directa et ad normam codicum nunc primum edita.

J. M.ª JIMÉNEZ, C. M. F.

Ferdinand Lot. — *La Fin du Monde antique et le Début du moyen Age. Boulevard Saint-Michel, 78, Paris.*

Maxime profecto evolutionis humanae Historiae hoc libro conditoria locupletantur atque honore adficiuntur. Titulo uno libri auctoris scopus satis innuitur, qui erudite admodum absolvitur. Tres solidas in partes opus dispescitur: «La crise du IIIe siècle et la reconstitution de l'Empire» (pag. 5-211), «La débâcle» (pag. 317-257), «Après la débâcle» (pag. 277-511) Haud certe in condenda historia documenta unquam sufficientia omnino erunt, aut ea supervacanea, dummodo tamen sint selecta et depurata. Praesens volumen, ejus bibliographica pars auctori habetur «indigente, fragmentaire, incertaine» (pag. 3), tamen adfert, eaque numerata, DCCXLII (DCCXXXII deest) de Historia volumina.

Toto vero in operis cursu fluidus nitidusque sermo, et factorum psychologikum elementum humanorum cum eorum expositione historica mire consociatur. Nullas equidem hic singillatim faciam operi reservationes, praecipue capiti III — «L'Empire romain et l'Église au IVe siècle», cum limites Commentarii id superet. Opus nihilo minus historicis criteriis aequanimi maximo profectu erit.

I. GONZÁLEZ, C. M. F.

Socios meminisse volumus PALAESTRAM LATINAM octobri mense ordiri, concludi autem mense junio ut post exactas aestivales ferias iterum morem lectoribus gerat. Quod bene vertat!

UNA BIBLIOTECA CIRCULANTE, (1) — Quae Hispaniae universae lectoribus mittit et praestat libros, ephemerides, compositiones musicales atque insuper facilem reddit eorum comparationem.

Peculiaris atque illa unica missio postalit ad omnium lectorum ambitum pacta uniuscujusque ephemeridis circulantis a Directione Generali Tabellaria expresse concessa est (D. O. 2-9-V-1932)

Tribus pissetis per gyrum postalem missis vel per signacula tebellaria catalogum-reglamentum et supplementum (274 pag.) accipies, quibus praeter ea jam partem tuam ob ingressum satisfeceris in diem quo lector inscribaris. Pars lectoris annualis septem constat pissetis in antecessum solvendis.

Mandata praestationis vel emptionis librorum in Bibliographia numeri Aprilis vertentis anni examinatum fieri potest, numerum registri in Bibliotheca dumtaxat indicando. Linderbauer 3713, Oestlander 3714, Schmitt, Soiron 3716.

Bibliotheca «Antonio Agustín» Apartado 31. — Tarragona

(1) Vide versionem Hispanicam in pag. 3 operculi num. superioris.

Compositiones vertendae

El hambre salva de un naufragio

En cierta ocasión (1) un rey hizo su entrada (2) en una ciudad (3) dos horas (4) después del mediodía. El senado envióle diputados (5) para cumplimentarle (6). Como el que debía tomar la palabra (7) comenzase así (8): «Alejandro Magno... el gran Alejandro...» y se quedase cortado (9), el rey que estaba hambriento (10) le dijo: Amigo mío, Alejandro Magno había comido y yo estoy aún en

ayunas. Habiendo dicho esto (11), continuó su camino (12) hacia el hotel (13) de la ciudad, donde se le había preparado un espléndido (14) convite.

Notulae

(1) Quondam. (2) Aditus. (3) *Acus. motus.* (4) *Abl. temporis.* (5) Legatus. (6) Debita reddere officia. (7) Sermonem habere. (8) Ad hunc modum. (9) Verbis frangi. (10) Fame premi. (11) Quibus dictis. (12) Pergere. (13) Diversorium. (14) Lautus.

Telegraphos et Fulgur

Vir esto frugi (1) nec male utaris (2) opibus. Telegaphos fulgur his carpebat (3) vocibus: Nos eadem genuit mater, vis electrica. At, heu! natura tam dissimili praeditos (4). Cuius ego prosum, nam momento temporis (5) Quascumque in gentes nuntianda (6) defero. Sed tu maligna (7) machinaris improbe. Mugitu terres homines, aedes destruis, Necem affers saepe, gaudens solum cladibus.

Notulae

(1) De bien (adj. indeclín.) (2) Conj. exhortationis cum abl. (3) Insultaba. (4) Dotados. (5) En un instante. (6) Los despachos. (7) *Acc. pl. neut.*

**Prof. Emmanuel Jové, C. M. F.
Moderator**

Typographia F. Camps Calmet — Tarragona.